

ADVIES

17 december 2009

**Betreffende de erkenningsaanvraag met betrekking tot
het het reservaat "Middenloop Velpevallei"**

2009

Inhoud

1. Juridische situering van dit advies.....	5
2. Algemene beschrijving	7
3. Concrete beoordeling van het dossier.....	7
3.1. Het actuele natuurtype en het natuurstreefbeeld	7
3.2. De oppervlakte en de uitbreidingsmogelijkheden	8
3.3. De beschermende statuten van het terrein.....	9
3.4. Het actuele en toekomstige beheer	10
3.5. De afwijkingen van de verbodsbepalingen.....	10
3.6. De toegankelijkheidsregeling	11
4. Algemene opmerkingen en conclusies	11

Krachtlijnen

De te erkennen percelen en het visiegebied, ingediend door Natuurpunt Beheer vzw, betreffen bijna 70 ha en liggen ten noorden van Tienen, op het grondgebied van de gemeente Glabbeek (Bunsbeek, Zuurbemde) en de stad Tienen (Kumtich, Vissenaken). Het gehele project betreft een gedeelte van de Velpevallei waar dit riviertje nog sterk meandert. De voorliggende beslissing betreft drie operaties in één: (1) twee reeds erkende reservaten – met name “Paddenpoel” en “Rozendalbeekvallei” – worden samengevoegd; (2) het visiegebied ervan wordt uitgebreid met de deelgebieden “Klein beek” en “Moutsbron” ; (3) de erkende oppervlakte wordt uitgebreid van ong. 17 ha naar ong. 86 ha.

De Minaraad stelt vast dat de in de reservaatpercelen aanwezige natuurwaarden Vlaamse relevantie hebben, en dat dit reservatenproject – dat overigens al eerder op een erkenning kon bogen – dus zijn bestaansreden heeft. De voorgestelde natuurstreefbeelden zijn congruent met de feitelijke toestand en met de natuurpotenties.

De Minaraad stelt vast dat de voor erkenning voorgedragen percelen toegewezen zijn in het kader van een ruilverkaveling en in dat verband een natuurfunctie hebben verkregen. Om die reden en op basis van het dossier vindt de Minaraad het plausibel dat er aan de voorwaarden van artikel 36, §2 is voldaan. Uit het gegeven dat ook het visiegebied de resultante is van een ruilverkavelingsoperatie, kan er afgeleid worden dat het reservaat in principe nog concrete uitbreidingsmogelijkheden zou moeten hebben binnen dit visiegebied, en dat het visiegebied dus mee erkend zou kunnen worden.

De Minaraad beoordeelt de voorgestelde beheersvisie en –maatregelen – zowel op het niveau van het visiegebied als op het niveau van de afzonderlijke percelen – als adequaat aan de feitelijke toestand van het terrein en aan de gestelde doelen.

De Minaraad stelt vast dat de gevraagde afwijkingsbepalingen met betrekking tot de verbodsbepalingen in verband met reservaten, niet ongebruikelijk zijn, en kan zich daarmee verenigen; de concrete inzet van deze afwijkingen moet vanzelfsprekend met terughoudendheid gebeuren. De Minaraad stelt vast dat er geen afwijking gevraagd wordt met betrekking tot het voorkomen van ernstige wildschade.

De Minaraad spreekt zich met dit advies niet uit over de voorgelegde toegankelijkheidsregeling, maar neemt zich voor om, wanneer er voldoende dergelijke ontwerpregelingen zijn voorgelegd geweest, een algemeen advies hierover te geven.

De Minaraad dringt er op aan om bij de volgende dossiers wel degelijk een ontwerpverslag van het Agentschap voor Natuur en Bos mee voor te leggen. Hieruit kan er immers ook tijdswinst ontstaan, vermits het ontwerpadvies van het Agentschap de discussie bij de daaropvolgende adviesverlenende instanties kan sturen.

Inleiding

De adviesvraag betreffende de door de vzw Natuurpunt aangevraagde erkenning van het reservaat "Middenloop Velpevallei", gebeurt in uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 27 juni 2003 tot vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten en van terreinbeherende natuurverenigingen en houdende toekenning van subsidies, dat immers bepaalt dat er, bij de erkenning van een privaat natuurreservaat, advies dient gevraagd te worden aan de Minaraad indien het aanvraagdossier ofwel een eerste erkenning is van het gebied (artikel 10, §4), ofwel wijzigingen in de erkenning bevat van de beheersvisie, de toegankelijkheidsregeling of het visiegebied (artikel 11, §2).

Deze adviesvraag werd ontvangen op 27 november 2009. Het advies dient binnen een termijn van 60 kalenderdagen na ontvangst van het dossier te worden overgemaakt aan het Agentschap voor Natuur en Bos (artikel 10, §4, tweede lid).

De toegezonden bundel bevat, naast de adviesvraagbrief, het door de indienende organisatie opgemaakte erkenningsdossier zelf (58 blz.), een synthese (11 blz.) en een set van 36 door de indiener opgemaakt kaarten. Volgens artikel 10, §4 van het voormelde besluit moet het dossier ook een "eigen ontwerpadvies" bevatten vanwege het Agentschap voor Natuur en Bos. Dit ontwerpadvies zat niet in de toegezonden documenten vervat – navraag leerde dat het nog in opmaak was.

Over deze erkenningsaanvraag werd er vergaderd in de schoot van de Werkcommissie Open Ruimte op 10 december 2009, op basis van een eerste voorontwerpadvies.

Opgemerkt moet worden dat dit advies tot stand gekomen is zonder betrokkenheid van de daarop betrekking hebbende permanente werkcommissie, wegens het nog niet opgericht zijn ervan. Bovendien stellen er zich ook enkele strategische kwesties bij het reservatenbeleid, waarvan de Minaraad zich voorneemt om deze later en meer in hun algemeenheid te behandelen.

Er viel bij het geheel van dit advies een onthouding te noteren vanwege een lid dat de sociaal-economische organisaties representeert (i.e. Boerenbond) en vanwege een lid dat organisaties verbonden aan de open ruimte representeert (i.e. Landelijk Vlaanderen / Landelijke Gilden).

Walter Roggeman
voorzitter Minaraad

Adviestekst

1. Juridische situering van dit advies

- [1] **Rechtsgrondslag in het decreet.** Een erkend reservaat is, aldus artikel 33, tweede lid van het Decreet van 21 oktober 1997 op het Natuurbehoud en het Natuurlijk Milieu (hierna: "Natuurdecreet") "een beschermd gebied, [...], dat, na advies van de Minaraad, door de Vlaamse regering wordt erkend op verzoek van de eigenaar en/of diegene die het gebruiksrecht heeft, mits beider toestemming, of van de beheerder, mits de eigenaar ermee instemt."

De erkenning van reservaten zelf vindt zijn rechtsgrondslag in artikel 36 van het Natuurdecreet. De Vlaamse regering dient de erkenningsvoorwaarden vast te stellen (§1) en kan bovendien, binnen de begrotingsperken, een subsidieregeling vastleggen voor die erkende reservaten (§6). De Vlaamse regering dient de procedure te bepalen om te komen tot concrete erkenningen en subsidieverstrekking (§7). De erkenning geldt voor een periode van 27 jaar (§5).

Wat niet zonder meer kan, aldus artikel 36, §2 van het Natuurdecreet, is de erkenning van reservaten in de bestemmingen "agrarische gebieden" en "de landschappelijk waardevolle agrarische gebieden" gelegen buiten speciale beschermingszones (enz.). Natuurreservaten kunnen er maar erkend worden als ze hetzij (1) gronden betreffen die (a) een actuele hoge natuurwaarde hebben, die (b) weinig geschikt zijn voor normaal landbouwgebruik in de betrokken landbouwstreek en waarvan (c) de erkenning de agrarische structuur niet aantast, of als ze (2) gronden betreffen (a) met een hoge actuele of potentiële natuurwaarde en (b) lage landbouwwaarde die (c) in het kader van een goedgekeurd ruilverkavelingsplan of een goedgekeurd richtplan van een landinrichtingsproject hiertoe zijn aangewezen en (d) waarvan de erkenning de agrarische structuur niet aantast.

- [2] **Bereik van de beslissing inzake erkenning van reservaten.** De erkenning en subsidiëring van natuurreservaten heeft vorm gekregen in het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 tot vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten en van terreinbeherende natuurverenigingen en houdende toekenning van subsidies (hierna: "Reservatenbesluit").

De beslissing tot erkenning moet, aldus artikel 10, §5, van het Reservatenbesluit, rekening houden met volgende aspecten:

- 1° de hoge actuele of potentiële natuurwaarde van het betreffende terrein;*
- 2° de beschermende statuten van het terrein, in het bijzonder de bescherming of de ligging binnen de gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale overeenkomsten of verdragen betreffende het natuurbehoud of van akten betreffende het natuurbehoud met inbegrip van de Europese richtlijnen, vastgesteld op grond van internationale verdragen en de mate waarin het beheerplan rekening houdt met en invulling geeft aan deze beschermende statuten;*
- 3° de vooruitzichten voor het verbeteren en het voortbestaan van de ecologische waarden van het betreffende terrein;*
- 4° de oppervlakte van het betreffende terrein en de uitbreidingsmogelijkheden binnen het visiegebied zoals beschreven voor de erkenning als natuurreservaat;*
- 5° het actuele en toekomstige beheer van het betreffende terrein en de kadering van dit beheer binnen een totale visie voor het volledige visiegebied;*

6° het actuele natuurtype en de natuurstreefbeelden;
7° de criteria bepaald in artikel 36, § 2, van het decreet en die welke met toepassing van artikel 36, § 3, van het decreet worden vastgesteld;
8° de afstemming op de visie ontwikkeld in het kader van een ingesteld natuurinrichtingsproject;
9° de afstemming op goedgekeurde natuurrichtplannen."

De erkenningsbeslissing zelf heeft, aldus artikel 10, §6 van het Reservatenbesluit, onder meer betrekking op de goedkeuring van het beheerplan, met inbegrip van: "(1°) de uitbreidingszone, (2°) de ontheffingen van de verboden bedoeld in artikel 35 van het decreet; (3°) de afwijkingen van de verbodsbepalingen, de vergunningsplicht en de meldingsplicht bedoeld in artikelen 7 tot en met 19 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu."

- [3] **Het visiegebied.** De rechtsgrondslag van het zgn. "visiegebied" wordt gevonden in het Reservatenbesluit. Artikel 1, 6° van dat besluit definieert het visiegebied als "een logisch en samenhangend geheel waarvoor een globaal streefbeeld wordt uitgewerkt waarbinnen het beheer van ter erkenning voorgedragen percelen wordt gekaderd". Bedoeld wordt dat de indiener van de erkenningsaanvraag een gebied moet aanduiden waarbinnen de te erkennen reservaatpercelen zich situeren en waarmee ze ecologisch samenhangen, op basis van feitelijke karakteristieken. De beslissing tot erkenning van een reservaat moet dan ook, aldus artikel 10, §5, 4°, onder meer rekening houden met "de oppervlakte van het betreffende terrein en de uitbreidingsmogelijkheden binnen het visiegebied zoals beschreven voor de erkenning als natuurreservaat". Dit betekent dat een visiegebied waarbinnen er geen realistische uitbreidingsmogelijkheden zijn, in principe kan leiden tot een niet-erkenning van het reservaat of, bij erkenning, tot wijziging van het visiegebied. Ook bij uitbreidingsaanvragen van een reservaat beslist de minister, aldus artikel 11, §3, onder meer "op grond van het vastgestelde beheersplan en het visiegebied van het erkende reservaat".
- [4] **De toegankelijkheid.** Het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuurreservaten bepaalt, in artikel 11, § 2, dat de toegankelijkheidsregeling voor een erkend natuurreservaat verloopt volgens de procedure van de artikelen 10, 11, 12 en bijlage 3 van het Reservatenbesluit. Bij de indiening van het ontwerp toegankelijkheidsregeling moet, aldus artikel 11, §4, er ook een planning betreffende het gebruik en het plaatsen van wegwijzers, infopanelen en borden, als vermeld in artikel 7 van hetzelfde besluit, worden toegevoegd. Die planning wordt samen met de toegankelijkheidsregeling goedgekeurd.
- [5] **Criteria voor de Minaraad.** Het Agentschap voor Natuur en Bos dient, aldus artikel 10, §4, van het Reservatenbesluit, zodra een concrete erkenningsaanvraag volledig is verklaard, een exemplaar ervan, vergezeld van zijn eigen ontwerpadvies, door te sturen naar onder meer de Minaraad, voor advies. Aangezien de Minaraad de enige van de aangeduide adviesverlenende instanties is waarbij er geen specificatie vermeld staat van de adviesopdracht, kan de Minaraad in principe advies uitbrengen over al de in par. 2 vermelde afwegings- en beslissingsaspecten van een concreet dossier, evenals over de regeling van de toegankelijkheid.

Op basis van het voorgaande zal de Minaraad, in het hierna volgende advies, ingaan op volgende zaken:

- Het actuele natuurtype en de actuele of potentiële natuurwaarde van de betreffende terreinen en het visiegebied, evenals de natuurstreefbeelden (artikel 10, §5, 1° en 6° van het Reservatenbesluit);
- De oppervlakte van de voorgestelde terreinen en de uitbreidingsmogelijkheden binnen het voorgestelde visiegebied, inclusief de criteria bepaald in artikel 36, §2 van het decreet;
- De beschermende statuten van het terrein (artikel 10, §5, 2° van het Reservatenbesluit);
- Het actuele en toekomstige beheer van het betreffende terrein, gekaderd binnen de visie voor het volledige visiegebied, evenals de vooruitzichten voor het verbeteren en het voortbestaan van de ecologische waarden van het betreffende terrein (artikel 10, §5, 3° en 5°);
- De afwijkingen van de verbodsbepalingen, de vergunningsplicht en de meldingsplicht bedoeld in artikelen 7 tot en met 19 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (artikel 10, §6, 3° van het Reservatenbesluit);
- De toegankelijkheidsregeling (besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuurreservaten bepaalt).

2. Algemene beschrijving

[6] **Algemene beschrijving.** De te erkennen percelen en het visiegebied, ingediend door Natuurpunt Beheer vzw, liggen ten noorden van Tienen, op het grondgebied van de gemeente Glabbeek (Bunsbeek, Zuurbemde) en de stad Tienen (Kumtich, Vissenaken)¹.

Het gehele project betreft een gedeelte van de Velpevallei waar dit riviertje nog sterk meandert. Het gebied vormt aldus *"een kilometerslang, bijna aaneengesloten en reeds vrij breed groen valleicomplex"*; in het gebied zijn er meerdere bronnen aanwezig². Als geheel geeft het gebied de indruk van een parklandschap, met enerzijds weiden die omzoomd zijn door bomenrijen of hagen, anderzijds kleine bossen³.

De erkenning van het reservaat "Middenloop Velpevallei" betreft drie operaties in één: (1) twee reeds erkende reservaten – met name "Paddenpoel" en "Rozendalbeekvallei" – worden samengevoegd; (2) het visiegebied ervan wordt uitgebreid met de deelgebieden "Klein beek" en "Moutsbron"⁴; (3) de erkende oppervlakte wordt uitgebreid van ong. 17 ha naar ong. 86 ha.

3. Concrete beoordeling van het dossier

3.1. Het actuele natuurtype en het natuurstreefbeeld

[7] **Beschrijving.** Volgende vegetatietypen komen voor in de vermelde gebieden: (1) Essen-olmenbos, Elzen-vogelkers-essenbos, Eiken-haagbeukbos, Eiken-beukenbos; (2) populierenaanplantingen; (3) doornstruweel, struwelen op licht

¹ Ingediend erkenningsdossier, p. 3.

² Ingediend erkenningsdossier, pp. 13-14.

³ Ingediend erkenningsdossier, p. 17.

⁴ De eerste twee ingrepen worden vermeld p. 3 van het ingediende erkenningsdossier.

verstoorde bodems en struweel van allerlei aard; (4) dotterbloemgrasland, soortenrijke kwelgraslanden, blauwgraslanden glanshavergraslanden, kamgraslanden en soortenarme cultuurgraslanden; (5) moerasspirearuiden, verruigde graslanden en verruigde rietlanden; (6) grote zeggenvegetaties en rietland en (7) akkers op lemige bodem⁵. De beschrijving op perceelsniveau van de voor erkenning voorgelegde percelen levert een vergelijkbaar beeld op⁶. Er wordt tevens een uitgebreide beschrijving geboden van de in het gebied aanwezige fauna⁷.

De Biologische waarderingskaart levert geen eenduidig beeld op: het gebied Paddenpoel bevat karteringen van biologisch minder waardevol tot biologisch waardevol; de kartering van het gebied Rozendaalbeekvallei varieert van biologisch zeer waardevol tot minder waardevol – waarbij er wel een onderscheid is tussen vallei en talud; voor de nieuwe deelgebieden in het visiegebied hangt de kartering af van het tot dusverre gevoerde grondgebruik.

Voor de voorgedragen percelen maken de percelen die als “biologisch waardevol” of nog beter worden bestempeld, iets meer dan een derde van het aantal voor erkenning voorgedragen percelen uit⁸.

De algemene doelstelling voor het gebied – op ecosysteemniveau – bestaat in het herstellen van het vallei-ecosysteem van de Velp, wat betreft haar middenloop en de daarop uitkomende Rozendaalbeek. Hierbij streeft men naar goed ontwikkelde gradiënten van droog naar nat⁹. Op landschapsniveau streeft men naar een kleinschalig landschap met een mozaïek van graslanden met struwelen en ruigten van meanderende beken¹⁰. Op gemeenschapsniveau wil men een reeks vegetatietypen behouden en versterken – bij elk vegetatietype duidt men daartoe bepaalde doelsoorten aan¹¹. Er worden ook concrete natuurstreefbeelden voor de voor erkenning voorgelegde percelen vooropgesteld¹².

[8] Beoordeling en aanbevelingen. De Minaraad stelt vast dat de aanwezige natuurwaarden Vlaamse relevantie hebben, en dat dit reservatenproject – dat overigens al eerder op een erkenning kon bogen – dus zijn bestaansreden heeft. De voorgestelde natuurstreefbeelden zijn congruent met de feitelijke toestand en met de natuurpotenties.

3.2. De oppervlakte en de uitbreidingsmogelijkheden

[9] Beschrijving. De ter erkenning voorgedragen oppervlakte bedraagt 68,6987 ha. De tot dusverre erkende oppervlakte bedraagt 17,1778 ha¹³. Een drietal percelen werden bij een vorige erkenningsaanvraag niet erkend, omdat ze verpacht waren. Met de huidige erkenningsaanvraag wordt gesteld dat deze percelen nu eigendom zijn van de indienende vereniging – het is evenwel of ze nog verpacht zijn¹⁴. Alle ter erkenning voorgelegde percelen, behalve één, zijn gelegen in Landschappelijk

⁵ Ingediend erkenningsdossier, pp. 17-22.

⁶ Ingediend erkenningsdossier, pp. 23-29.

⁷ Ingediend erkenningsdossier, pp. 30-38.

⁸ Ingediend erkenningsdossier, p. 10 evenals bijlage 1.8.

⁹ Ingediend erkenningsdossier, p. 39.

¹⁰ Ingediend erkenningsdossier, p. 41.

¹¹ Ingediend erkenningsdossier, pp. 41-43.

¹² Ingediend erkenningsdossier, pp. 51-52.

¹³ Ingediend erkenningsdossier, p. 5 onderaan.

¹⁴ Ingediend erkenningsdossier, p. 4.

waardevol agrarisch gebied¹⁵. Ze zijn evenwel het voorwerp van het ruilverkavelingsproject "Vissenaken" (verleden in 2008), waarbij deze percelen ingezet worden voor de natuur- en landschapontwikkeling¹⁶.

Ook het visiegebied is omzeggens volledig gelegen in Landschappelijk waardevol agrarisch gebied, behalve een zone Bosgebied dat centraal ligt in het deelgebied Paddenpoel. Dit visiegebied wordt verantwoord op grond van zijn overeenkomst met de gewenste natuurlijke structuur, zoals vermeld in het ruilverkavelingsplan Vissenaken, en met de wenselijkheidszone met betrekking tot overstromingsgebieden¹⁷.

Het visiegebied van ter fusie voorgelegde reservaten wordt bovendien, zoals gezegd, uitgebreid met twee kleine deelgebiedjes: de Klein Beek en de Moutsborn. Het eerste gebied is er sprake van beheer gericht op het behoud van de rugstreeppad. Het tweede gebied bestaat uit voormalige akkers en populierenaanplant, "*met hoge potenties gezien de ligging en de soorten biezenknoppen en moerasrolklaver*"¹⁸.

[10] Beoordeling en aanbevelingen inzake de voorgelegde percelen. De Minaraad stelt vast dat de voor erkenning voorgedragen percelen toegewezen zijn in het kader van een ruilverkaveling en in dat verband een natuurfunctie hebben verkregen. Om deze gronden in die context te kunnen erkennen moet het, op grond van artikel 36, §2 van het Natuurdecreet, gaan om gronden met een hoge actuele of potentiële natuurwaarde en een lage landbouwwaarde waarvan de erkenning de agrarische structuur niet aantast. Op basis van het dossier (zie ook de hierna volgende samenvatting hierna betreffende de potentiële en actuele natuurwaarden) vindt de Minaraad het plausibel dat er aan deze voorwaarden is voldaan.

[11] Beoordeling en aanbevelingen inzake het visiegebied. De Minaraad is er mee akkoord dat er een fusie doorgevoerd wordt van twee bestaande reservaatprojecten en dat er een kleine uitbreiding plaatsvindt op het niveau van de visiegebieden.

Uit het gegeven dat het visiegebied de resultante is van een ruilverkavelingsoperatie, kan er afgeleid worden dat het reservaat in principe nog concrete uitbreidingsmogelijkheden zou moeten hebben binnen dit visiegebied, en dat het visiegebied dus mee erkend zou kunnen worden.

3.3. De beschermende statuten van het terrein

[12] Beschrijving. Er is geen met het visiegebied overlappend Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied, VEN of beschermd landschap afgebakend¹⁹.

[13] Beoordeling en aanbevelingen. Het gegeven dat dit gebied geen enkel Europeesrechtelijk of Vlaams publiek statuut verkregen heeft, kan in principe aan twee zaken liggen: ofwel heeft het gebied geen noemenswaardige ecologische relevantie of potentie op Vlaams of Europees niveau, ofwel is die ecologische

¹⁵ Ingediend erkenningsdossier, p. 8 – hier bestempelt men zonder meer "alle" percelen als gelegen in Landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

¹⁶ Volledige lijst op pp. 4-5 van het ingediende erkenningsdossier.

¹⁷ Ingediend erkenningsdossier, p. 7.

¹⁸ Ingediend erkenningsdossier, p. 7.

¹⁹ Ingediend erkenningsdossier, p. 11.

relevantie van het gebied om allerlei redenen nog niet onderkend geworden.

Uit het gegeven dat het huidige visiegebied de resultante is van een ruilverkavelingsoperatie, dat er biologisch waardevolle stukken in vervat zijn, evenals uit de hierna gegeven beschrijving van aanwezige vegetatietypen en uit de in het kaartenmateriaal²⁰ geboden referenties naar de historische toestand²¹, leidt de Minaraad af dat deze relevantie of potentie er nu wel is, en dat wat dit betreft de erkenning doorgang kan vinden.

3.4. Het actuele en toekomstige beheer

[14] Beschrijving. Wat het beheer betreft dat van toepassing was vooraleer er van een reservaat sprake was, staat centraal dat een groot deel van de ter erkenning voorgelegde percelen historisch permanente graslanden zijn.

Een deel van het voor een natuurreservaat vereiste omvormingsbeheer – met name vernatting – is reed doorgevoerd geworden in de context van de ruilverkaveling. De Kleine Velp werd over een afstand van honderden meters dichtgemaakt, waar er toe leidde dat het water zijn weg zoekt over de graslanden, en er een “doorstroommoeras” ontstaan is²².

Wat het verdere omvormingsbeheer aangaat worden er volgende ingrepen in het vooruitzicht gesteld: het inzaaien van Italiaans raaigras, het aanplanten van struweel, het graven van poelen, het kappen van populierenaanplantingen en de omzetting ervan naar streekeigen bos, het kappen van populierenrijen en het kappen van exoten.

Het beheer op korte termijn is er vervolgens op gericht de graslanden te verschralen door maaien en nabegrazen, of door hooilandbeheer; op lange termijn wil men komen tot diverse beheersvormen, zoals extensieve begrazing, maaien en nabegrazing, hooilandbeheer, onkruidakkers, niets doen of hakhoutbeheer.

Voor de in het huidige dossier voorgelegde percelen wordt er telkens aangeduid wat dit zal inhouden aan concrete beheersmaatregelen²³.

[15] Beoordeling en aanbevelingen. De Minaraad beoordeelt de voorgestelde beheersvisie en –maatregelen – zowel op het niveau van het visiegebied als op het niveau van de afzonderlijke percelen – als adequaat aan de feitelijke toestand van het terrein en aan de gestelde doelen.

3.5. De afwijkingen van de verbodsbepalingen

[16] Beschrijving. Er wordt een reeks ontheffingen aangevraagd met betrekking tot het vangen en het doden van dieren (voor onderzoek en voor eventuele bestrijding van muskusrat), met betrekking tot werken aan vegetatie (inclusief lokaal gebruik van bestrijdingsmiddelen in geval van explosieve toename van Amerikaanse vogelkers), voor beperkte grondwerken en constructies eigen aan een reservaat, voor het plaatsen van een begrazingsraster en voor het maken van vuur met het oog op het verbranden van afval.

²⁰ Ingediend erkenningsdossier, bijlagen 2.4.1., 2.4.3. en 2.4.4.

²¹ Ingediend erkenningsdossier, p. 15.

²² Ingediend erkenningsdossier, p. 16.

²³ Ingediend erkenningsdossier, pp. 46-50.

[17] Beoordeling en aanbevelingen. De Minaraad stelt vast dat dit gebruikelijke afwijkingsbepalingen zijn, en kan zich daarmee verenigen; de concrete inzet van deze afwijkingen moet vanzelfsprekend met terughoudendheid gebeuren. De Minaraad stelt vast dat er geen afwijking gevraagd wordt met betrekking tot het voorkomen van ernstige wildschade. Vermits het over langwerpige, en relatief uitgestrekte reservaatdelen gaat, die in een belangrijk landbouwgebied gelegen zijn, vraagt de Minaraad zich af of dit niet tot gevallen van wildschade zou kunnen leiden waartegen dan niet adequaat opgetreden kan worden.

3.6. De toegankelijkheidsregeling

[18] Beschrijving. Er wordt de inrichting van een landschapscentrum in het vooruitzicht gesteld, op grond van een samenwerking tussen de stad Tienen en de terreinbeherende vereniging. Daarbij aansluitend wordt er voorzien in drie wandellussen. Daarnaast zullen er ook jaarlijks twee begeleide wandelingen worden georganiseerd.

Er wordt voorzien in een ontwerp van toegankelijkheidsregeling en in een openstellingsplan, dat toegevoegd is in bijlage. Op dit openstellingsplan is er aangeduid waar er een infobord komt, waar het landschapscentrum zich bevindt en waar er toegankelijkheid is. Aan het landschapscentrum zullen de toegankelijkheidsregels duidelijk zichtbaar worden uitgehangen. In de toekomst zal er een aantal informatieborden worden geplaatst, die wijzen op de waarde en het beheer van het terrein²⁴.

[19] Beoordeling en aanbevelingen. De Minaraad spreekt zich met dit advies niet uit over de voorgelegde toegankelijkheidsregeling, maar neemt zich voor om, wanneer er voldoende dergelijke ontwerpregelingen zijn voorgelegd geweest, een algemeen advies hierover te geven.

4. Algemene opmerkingen en conclusies

[20] De samenstelling van het dossier. De Minaraad wijst er op dat het voorgelegde dossier, strikt genomen, niet volledig was. Artikel 10, §4 van het Reservatenbesluit bepaalt nu immers dat er ook een ontwerpadvies van het Agentschap voor Natuur en Bos had moeten voorliggen. Dit is een verandering in vergelijking met vroeger. Daar waar het hoofdbestuur tot dusverre een parallelle adviesvraag stelde voor zowel de interne (i.e. bij eigen buitendiensten) als de externe (i.e. o.m. bij de Minaraad) adviesverlening, is het nodig nu consecutief te werken. Eerst moet de interne adviesverlening rond zijn, en vervolgens kan er op die basis ook extern om advies worden gevraagd.

De Minaraad dringt er op aan om bij de volgende dossiers wel degelijk een ontwerpverslag van het Agentschap voor Natuur en Bos mee voor te leggen. Hieruit kan er immers ook tijdswinst ontstaan, vermits het ontwerpadvies van het Agentschap de discussie bij de daaropvolgende adviesverlenende instanties kan sturen.

[21] Kwaliteit van het ingediende dossier. De Minaraad stelt vast dat het door de vzw Natuurpunt ingediende dossier in grote lijnen conform is aan bijlage 3 bij het Reservatenbesluit.

²⁴ Ingediend erkenningsdossier, pp. 55-56 en bijlagen 6.2.a. tot en met 6.2.c.

[22] Algemene conclusie. De Minaraad adviseert deze erkenning positief, inclusief de voorgestelde uitbreidingszone.